

PROGRAM STUDIÓW PODYPLOMOWYCH

Terapia Pedagogiczna

obowiązuje od roku akademickiego: 2025/2026

Część I. Informacje ogólne

1. Nazwa jednostki prowadzącej kształcenie: WYDZIAŁ NAUK O EDUKACJI

2. Ogólne cele kształcenia:

- nabywanie i doskonalenie kompetencji w zakresie diagnozowania trudności szkolnych,
- zapoznanie z narzędziami diagnozy trudności szkolnych,
- zapoznanie z metodami diagnozy ryzyka występowania trudności szkolnych u dzieci (ryzyko dysleksji),
- zapoznanie z metodami profilaktyki powstawania trudności w uczeniu się,
- przygotowanie do prowadzenia terapii pedagogicznej dzieci i młodzieży z trudnościami w czytaniu, pisaniu i liczeniu (o charakterze dyslektycznym),
- poznanie podstawowych metod diagnozy i terapii pedagogicznej,
- nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie pracy z uczniem z niepełnosprawnością intelektualną i/lub zmysłową (słuchową i wzrokową) w środowisku szkolnym,
- przygotowanie do pracy polisensorycznej z dziećmi i młodzieżą przejawiającą trudności szkolne,
- zapoznanie z metodami współpracy na poziomie: rodzina – szkoła – poradnia psychologiczno- pedagogiczna.

3. Umiejscowienie studiów w dyscyplinie: pedagogika.

4. Wskazanie, w jaki sposób w procesie definiowania efektów uczenia się uwzględniono zapotrzebowanie otoczenia społeczno-gospodarczego:

- po ukończeniu 3-semestralnych studiów podyplomowych kwalifikacje absolwenta odpowiadają aktualnym i przyszłym potrzebom rynku pracy.

5. Liczba semestrów: 3

6. Łączna liczba punktów ECTS umożliwiająca ukończenie studiów podyplomowych: 69 pkt. ECTS

7. Łączna liczba godzin zajęć na studiach podyplomowych: 452 godz.

8. Praktyki (nazwa, liczba godzin i miejsce): Praktyki indywidualne (łącznie 180 godz.) odbywać się będą w placówkach oświatowych (szkoły i poradnie psychologiczno-pedagogiczne) prowadzących działalność z zakresu diagnozy i terapii pedagogicznej.

- Praktyka asystencka (60 h)
- Praktyka asystencko-pedagogiczna (120 h)

9. Wymagania wstępne (oczekiwane kompetencje kandydata): studia adresowane są do absolwentów studiów wyższych (licencjackich lub magisterskich) posiadających przygotowanie pedagogiczne, studiów wyższych posiadających kwalifikacje nauczycielskie.

10. Podstawa prawna:

- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w Sprawie Standardu Kształcenia Przygotowującego Do Wykonywania Zawodu Nauczycieli,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 14 września 2023 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2023 r. poz.2102).

11. Kwalifikacje nadawane po ukończeniu studiów podyplomowych na poziomie: 7.

12. Zaopiniowano na Radzie Wydziału w dniu: 23.10.2025 r.

Część II. Efekty uczenia się

Symbol opisu charakterystyki drugiego stopnia PRK	Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się
Wiedza, absolwent zna i rozumie:		
P7S_WG	C.5.W1	dydaktykę specjalną jako naukę teoretyczną i empiryczną, klasyfikację dydaktyki specjalnej na dydaktyki szczegółowe; dydaktykę specjalną w kontekście porównawczym i interdyscyplinarnym;
P7S_WG	C.5.W2.	koncepty i systemy dydaktyczne kształcenia specjalnego;
P7S_WG	C.5.W3.	organizację procesu kształcenia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: zasady, metody, proces kształcenia w aspekcie trudności związanych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi dzieci i uczniów z różnymi zaburzeniami w rozwoju, zasady ewaluacji i efektywność podejmowanych działań edukacyjnych.
P7S_WG	C.6.W1.	podstawy, cele, założenia, obszary i cechy diagnozy;
P7S_WG	C.6.W2.	procedury badań diagnostycznych i eksperymentalnych w pedagogice specjalnej – analizy jakościowe i ilościowe;
P7S_WG	C.6.W3.	przydatność metod diagnostycznych w ocenie specyfiki zaburzeń w rozwoju;
P7S_WG	C.6.W4.	wybrane metody oceny funkcjonowania edukacyjnego, fizycznego, psychicznego i społecznego dzieci i uczniów oraz czynników środowiskowych wpływających na to funkcjonowanie;
P7S_WG	C.6.W5.	ocenę skuteczności stosowanych metod wychowania, kształcenia, rehabilitacji, resocjalizacji i socjoterapii;
P7S_WK	C.6.W6.	rolę i miejsce diagnostyki opiekuńczo-wychowawczej, rehabilitacyjnej, resocjalizacyjnej i socjoterapeutycznej w pracy różnych instytucji.
P7S_WK	C.7.W1.	specyfikę funkcjonowania przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty, w których jest odbywana praktyka, w szczególności: zadania opiekuńczo-wychowawcze, organizację pracy, zakresy zadań pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzaj prowadzonej dokumentacji;
P7S_WK	C.7.W2.	zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi.

P7S_WG	E.1K.W1.	podstawy pedagogiki korekcyjnej: pojęcie, cele, zadania, zasady, przedmiot i podmiot oddziaływań pedagogiki korekcyjnej, zasady korekcji i kompensacji jako oddziaływań terapeutycznych wobec dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się czytania, pisania oraz liczenia, zwykłe i specyficzne trudności w uczeniu się, obraz kliniczny i psychologiczny ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; miejsce ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w polskim systemie edukacji oraz w systemach wybranych państw; postawy nauczycieli wobec ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się;
P7S_WG	E.1K.W2.	medyczne podstawy pedagogiki korekcyjnej; funkcjonowanie ośrodkowego układu nerwowego w kontekście specyficznych trudności w uczeniu się; etiopatogenezę specyficznych trudności w uczeniu się;
P7S_WG	E.1K.W3.	psychologiczno-pedagogiczne aspekty pedagogiki korekcyjnej i oddziaływań terapeutycznych; podstawy neuropsychologii; psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych; logopedyczne aspekty specyficznych trudności w uczeniu się;
P7S_WK	E.1K.W4.	prawne aspekty funkcjonowania ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, postępowania wspierającego wobec tego ucznia w szkole i poradni psychologiczno-pedagogicznej, a także prawne aspekty diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się oraz organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w tym zakresie.
P7S_WG	E.2K.W1.	pedagogiczne postępowanie diagnostyczne wobec dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; zasady prowadzenia dokumentacji diagnostycznej dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się;
P7S_WG	E.2K.W2.	metodykę zajęć korekcyjno-kompensacyjnych; metodyczne aspekty współpracy z rodzicami, opiekunami, nauczycielami i specjalistami; metody terapii w nauce czytania, pisania oraz edukacji matematycznej; wybrane narzędzia diagnostyczne do diagnozy pedagogicznej przeprowadzanej w przedszkolu, szkole lub poradni psychologiczno-pedagogicznej; metody terapeutyczne stosowane w pracy z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; zasady udzielania wsparcia uczniowi, rodzicom, opiekunom i nauczycielom pracującym z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się;

P7S_WG	E.2K.W3.	działania profilaktyczne zapobiegające trudnościom w uczeniu się; warsztat terapeutyczny pedagogicznego; sposób konstruowania i ewaluacji indywidualnych i grupowych planów korekcyjno-kompensacyjnych.
P7S_WK	E.3K.W1.	zadania charakterystyczne dla przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają;
P7S_WK	E.3K.W2.	organizację, statut i plan pracy przedszkola lub szkoły oraz program wychowawczo profilaktyczny;
P7S_WK	E.3K.W3.	zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi.
Umiejętności, absolwent potrafi:		
P7S_UW	C.5.U1	projektować zajęcia edukacyjne, stosować niestandardowe rozwiązania konkretnych problemów z zakresu dydaktyki specjalnej;
P7S_UK	C.5.U2.	indywidualizować zadania, dostosowywać metody i treści nauczania do potrzeb dzieci i uczniów, zwiększać umiejętności poznawcze, kompetencje społeczne i integrację rówieśniczą;
P7S_UO	C.5.U3.	pracować w zespole, pełnić w nim różne role, podejmować i wyznaczać zadania, planować i realizować złożone działania pedagogiczne.
P7S_UW	C.6.U1.	analizować dokumenty i prace dziecka i ucznia pod kątem określenia jego możliwości i specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz środowiskowych uwarunkowań jego funkcjonowania;
P7S_UW	C.6.U2.	interpretować wyniki diagnozy pedagogicznej;
P7S_UW	C.6.U3.	konstruować proste narzędzia do diagnozy pedagogicznej;
P7S_UO	C.6.U4.	planować ewaluację procesu edukacyjno-terapeutycznego dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
P7S_UU	C.7.U1.	zaobserwować funkcjonowanie dziecka lub ucznia oraz nauczyciela w życiu przedszkola lub szkoły;
P7S_UU	C.7.U2.	dokonać analizy i interpretacji zaobserwowanych lub doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.
P7S_UW	E.1K.U1.	analizować podstawy pedagogiki korekcyjnej; analizować i definiować pojęcie, cele, zadania, zasady, przedmiot i podmiot oddziaływań pedagogiki korekcyjnej; interpretować korekcję i kompensację jako oddziaływania terapeutyczne wobec dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się;

		różnicować zwykle i specyficzne trudności w uczeniu się; prezentować obraz kliniczny i psychologiczny ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; charakteryzować miejsce ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w polskim systemie edukacji oraz w systemach wybranych państw; określać postawy nauczycieli wobec ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się;
P7S_UW	E.1K.U2.	analizować medyczne podstawy pedagogiki korekcyjnej oraz funkcjonowanie ośrodkowego układu nerwowego w kontekście specyficznych trudności w uczeniu się; określać etiopatogenezę specyficznych trudności w uczeniu się;
P7S_UW	E.1K.U3.	analizować psychologiczno-pedagogiczne aspekty pedagogiki korekcyjnej i oddziaływań terapeutycznych; analizować podstawy neuropsychologii; określać psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych i logopedyczne aspekty specyficznych trudności w uczeniu się;
P7S_UW	E.1K.U4.	analizować prawne aspekty funkcjonowania ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, postępowania wspierającego wobec tego ucznia w szkole i poradni psychologiczno-pedagogicznej; analizować i interpretować prawne aspekty diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się; analizować prawne aspekty organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
P7S_UW	E.2K.U1.	analizować pedagogiczne postępowanie diagnostyczne wobec dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; analizować i tworzyć dokumentację diagnostyczną dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się;
P7S_UW	E.2K.U2.	analizować metodykę zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, metodyczne aspekty współpracy z rodzicami, opiekunami, nauczycielami i specjalistami; analizować i stosować metody terapii w nauce czytania, pisania oraz edukacji matematycznej; wykorzystywać wybrane narzędzia diagnostyczne do diagnozy pedagogicznej przeprowadzanej w przedszkolu, szkole lub poradni psychologiczno-pedagogicznej; stosować metody terapeutyczne w pracy z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; projektować proces wsparcia dziecka lub ucznia, rodziców lub opiekunów i nauczycieli pracujących z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu

		się oraz uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się;
P7S_UO	E.2K.U3.	planować i realizować działania profilaktyczne zapobiegające trudnościami w uczeniu się; wykorzystywać warsztat terapeutyczny pedagogicznego; konstruować i ewaluować indywidualne i grupowe plany korekcyjno-kompensacyjne.
P7S_UU	E.3K.U1.	wyciągać wnioski z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z dziećmi i uczniami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze;
P7S_UU	E.3K.U2.	wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli;
P7S_UU	E.3K.U3.	wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich;
P7S_UO	E.3K.U4.	zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych;
P7S_UU	E.3K.U5.	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.

Kompetencje społeczne, absolwent jest gotów do:

P7S_KR	C.5.K1.	odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej związanej z działalnością dydaktyczną;
P7S_KR	C.5.K2.	wykazywania cech refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy zawodowej;
P7S_KK	C.5.K3.	samodoskonalenia.
P7S_KO	C.6.K1.	przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje związane z organizacją procesu diagnostycznego i postdiagnostycznego;
P7S_KO	C.6.K2.	podejmowania współpracy z nauczycielami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami, dziećmi i uczniami w poszukiwaniu przyczyn trudności;
P7S_KO	C.6.K3.	dzielenia się wiedzą z nauczycielami prowadzącymi zajęcia z dzieckiem lub uczniem i jego rodzicami lub opiekunami na rzecz zapewniania mu optymalnych warunków rozwoju w środowisku włączającym.

P7S_KR	C.7.K1.	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.
P7S_KK	E.1K.K1.	autorefleksji nad rozwojem zawodowym;
P7S_KK	E.1K.K2.	wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
P7S_KO	E.2K.K1.	okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy;
P7S_KO	E.2K.K2.	profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej i grupie wychowawczej;
P7S_KK	E.2K.K3.	samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej;
P7S_KO	E.2K.K4.	współpracy z nauczycielami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.
P7S_KR	E.3K.K1.	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.

Objaśnienia oznaczeń:

P6, P7, P8 – poziom PRK

S – charakterystyka typowa dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego

W – wiedza	G – głębina i zakres
	K - kontekst
U – umiejętności	W – wykorzystanie wiedzy
	K – komunikowanie się
	O – organizacja pracy
	U – uczenie się
K – kompetencje społeczne	K – krytyczna ocena
	O - odpowiedzialność
	R – rola zawodowa

Część III. Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się

TREŚCI PROGRAMOWE ZAJĘĆ LUB GRUP ZAJĘĆ

Grupa zajęć _ 1 DYDAKTYKA W PEDAGOGICE SPECJALNEJ

Wybrane zagadnienia z pedagogiki specjalnej

Efekty uczenia się: C.5.W1., C.5.W2., C.5.W3., C.5.U1., C.5.U2., C.5.U3., C.5.K1., C.5.K2., C.5.K3.

Dydaktyka specjalna jako nauka teoretyczna i empiryczna. Systematyka dydaktyki specjalnej. Dydaktyka specjalna w kontekście porównawczym i interdyscyplinarnym. Koncepcje i systemy dydaktyczne kształcenia specjalnego. Zasady, metody, formy organizacyjne w kształceniu specjalnym. Swoistość procesu kształcenia specjalnego, jego uwarunkowania. Prawne regulacje procesu kształcenia specjalnego. Ewaluacja i efektywność w kształceniu specjalnym. Miejsce i rola dydaktyki specjalnej w szkolnictwie ogólnodostępnym. Model kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wzorce edukacyjne w odniesieniu do osób ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi. Konwencjonalne i niekonwencjonalne metody kształcenia i ich adaptacja do zróżnicowanych potrzeb uczniów. Nowe technologie informacyjno-komunikacyjne w nauczaniu uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Pedagog specjalny w kształceniu uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Edukacja permanentna. Rodzina ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Rozwiązania dydaktyczne w specjalnym oddziaływaniu dydaktycznym.

Grupa zajęć_2 DIAGNOSTYKA W PEDAGOGICE SPECJALNEJ

Wprowadzenie do diagnostyki pedagogicznej

Efekty uczenia się: C.6.W1. C.6.W2, C.6.W3., C.6.W6., C.6.U1., C.6.U4, C.6.K1.

Wprowadzenie do diagnozy pedagogicznej. Pojęcie, cele, założenia i obszary diagnozy. Rodzaje diagnozy, obszary i cech diagnozy pedagogicznej, etapy postępowania diagnostycznego. Diagnoza funkcjonalna dziecka i ucznia. Różnice między badaniami jakościowymi a ilościowymi, ich możliwości i ograniczenia w kontekście diagnozy pedagogicznej. Metody i techniki diagnostyczne w pedagogice specjalnej. Dobór metod i technik badawczych adekwatnych do celów diagnozy.

Diagnoza ucznia w pedagogice specjalnej

Efekty uczenia się: C.6.W4., C.6.W5., C.6.U1., C.6.U2, C.6.U3., C.6.U4, C.6.K2., C.6.K3.

Diagnoza w różnych obszarach praktyki pedagogicznej. Praktyczny wymiar diagnozy w kontekście pracy nauczyciela i pedagoga specjalnego. Zasady i procedury prowadzenia badań diagnostycznych i eksperymentalnych w odniesieniu do osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Etyczne i refleksyjne podejście do procesu diagnozowania z uwzględnieniem środowiska rodzinnego i szkolnego dziecka i ucznia. Rozpoznawanie potencjału, trudności oraz indywidualnych potrzeb dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami, zaburzeniami rozwoju.

Grupa zajęć_3 PRZYGOTOWANIE MERYTORYCZNE W ZAKRESIE TERAPII PEDAGOGICZNEJ

Podstawy terapii pedagogicznej

Efekty uczenia się: E.1K.W1., E.1K.W3., E.1K.U1., E.1K.U3., E.1K.K1. E.1K.K2.

Pojęcie i cele terapii pedagogicznej. Ustalenia terminologiczne dotyczące pracy z dziećmi

z trudnościami w uczeniu się. Charakterystyka zaburzeń będących przyczyną trudności niepowodzeń szkolnych. Planowanie i realizacja zajęć terapeutycznych. Etapy terapii. Programy i metody wykorzystywane w terapii pedagogicznej. Zasady oddziaływania psychoterapeutycznego. Zmiany w funkcjonowaniu psychospołecznym dzieci z trudnościami w uczeniu się w wyniku terapii pedagogicznej.

Prawne podstawy organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Efekty uczenia się: E.1K.W4., E.1K.U4.

Podstawowe akty prawne w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Prawne aspekty postępowania wspierającego wobec ucznia z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się w szkole i poradni psychologiczno-pedagogicznej. Prawne aspekty diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się.

Wybrane zagadnienia z psychologii rozwojowej, wychowawczej i klinicznej

Efekty uczenia się: E.1K.W1., E.1K.W3, E.1K.U2., E.1K.U3., E.1K.K2.

Zapoznanie się z cyklem rozwojowym człowieka w ciągu życia, zwłaszcza w okresie szkolnym. Sposobami oddziaływań wychowawczych w poszczególnych aspektach rozwoju dziecka (zwłaszcza w aspekcie emocjonalno-społecznym oraz najczęstszymi zaburzeniami rozwojowymi okresu dzieciństwa i dorastania). Rozwój emocjonalny dzieci i młodzieży. Skuteczne budowanie relacji sprzyjających wychowywaniu. Charakterystyka głównych stylów wychowawczych. Psychologiczne koncepcje człowieka a interpretacja zachowań ucznia i sytuacji w szkole. Sylwetka rozwojowa ucznia w okresie adolescencji i wczesnej dorosłości. Rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych. Zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania. Dojrzałość fizyczna a dojrzałość społeczna i emocjonalna. Zagrożenia okresu adolescencji. Podstawowe pojęcia psychologii klinicznej dzieci i młodzieży. Psychopatologia wieku rozwojowego, Specyfika zaburzeń wieku rozwojowego. Ogólna charakterystyka zaburzeń okresu rozwojowego w relacji do wieku i standardów klasyfikacyjnych.

Diagnoza dysleksji, dysgrafii, dysortografii i dyskalkulii

Efekty uczenia się: E.1K.W1, E.1K.W2., E.1K.W4., E.1K.U1., E.1K.U2., E.1K.U4., E.1K.K2.

Zapoznanie z istotą i zakresem diagnozy pedagogicznej odnoszącej się do uczniów z trudnościami w opanowaniu podstawowych umiejętności szkolnych. Poznanie prawnych podstaw organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, szkole. Kryteria diagnostyczne. Specyficzne i niespecyficzne trudności w uczeniu się. Etiologia zaburzeń leżących u podstaw specyficznych trudności, ich symptomy oraz sposoby terapii dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Medyczne podstawy pedagogiki korekcyjnej; funkcjonowanie ośrodkowego układu nerwowego w kontekście specyficznych trudności w uczeniu się; etiopatogenezę specyficznych trudności w uczeniu się; Narzędzia diagnozy ryzyka dysleksji, dysgrafii, dysortografii i dyskalkulii. Planowanie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.

Biomedyczne podstawy terapii pedagogicznej

Efekty uczenia się: E.1K.W2, E.1K.W3., E.1K.U2., E.1K.U3., E.1K.K2.

Poznanie podstawowych terminów i pojęć z anatomii i fizjologii człowieka. Poznanie cech anatomiczno-fizjologicznych zdeterminowanych płcią i wiekiem. Zrozumienie głównych procesów fizjologicznych. Zrozumienie współzależności w funkcjonowaniu układów i narządów. Przekazanie podstawowej wiedzy dotyczącej medycyny szkolnej. Poznanie epidemiologii, etiologii, objawów, sposobów postępowania profilaktycznego i leczniczego.

Poznanie najczęstszych problemów zdrowotnych w wieku rozwojowym. Zapoznanie się z testami przesiewowymi w pediatrii. Poznanie metod oceny dojrzałości szkolnej w aspekcie biomedycznym. Poznanie podstawowych zaburzeń emocjonalnych i behawioralnych u dzieci z uwzględnieniem metod terapeutycznych. Zapoznanie się z najczęstszymi trudnościami szkolnymi obserwowanymi u dzieci i młodzieży uwarunkowanymi deficytami zdrowotnymi. Poznanie zagrożeń zdrowotnych wynikających z nieracjonalnego korzystania z multimediiów (m.in. komputer, Internet). Poznanie zagadnień związanych ze stresem szkolnym.

Wybrane zagadnienia diagnozy i terapii logopedycznej

Efekty uczenia się: E.1K.W2., E.1K.W3., E.1K.U1., E.1K.U3., E.1K.K2.

Przybliżenie wiedzy z zakresu warunków i mechanizmu mowy w toku rozwoju dziecka. Prezentacja rodzajów zaburzeń mowy i wad wymowy (rodzaje dyslalii) oraz źródła ich powstawania. Diagnoza logopedyczna, tworzenie programu terapeutycznego. Metody pracy wspomagające terapię logopedyczną. Ćwiczenia logopedyczne wspomagające proces terapeutyczny dzieci i młodzieży. Zapoznanie z zagadnieniem dotyczącym centralnych zaburzeń przetwarzania słuchowego.

Projektowanie indywidualnych programów terapeutycznych

Efekty uczenia się: E.1K.W4., E.1K.U1., E.1K.U3., E.1K.U4.

Omówienie podstawowych aktów prawnych dotyczących zasad tworzenia indywidualnych programów terapeutycznych. Omówienie sposobów dostosowania wymagań, zasad, metod i form pracy z uczniem z trudnościami adaptacyjnymi. Rozpoznanie trudności i problemów dziecka na terenie przedszkola, szkoły, placówki. Analiza orzeczeń poradni pedagogiczno-psychologicznych. Wskazanie obszarów wsparcia. Tworzenie Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych. Ewaluacja programów. Monitorowanie realizacji programów.

Trening umiejętności społecznych

Efekty uczenia się: E.1K.W3., E.1K.U3., E.1K.U4., E.1K.K2.

Wprowadzenie do zagadnień dotyczących umiejętności społecznych i ich zaznaczenia w relacjach międzyludzkich. Stymulowanie umiejętności analizowania sytuacji społecznej (odkodowywania reguł społecznych). Uwrażliwienie własnej zdolności postrzegania samego siebie w relacjach z innymi. Wprowadzenie w założenia Trening Umiejętności Społecznych (istota, dobór grupy, prowadzący). Przedstawienie TUS jako formy pracy i terapii adresowanej do dzieci ze spektrum autyzmu, wycofanych, agresywnych, zagrożonych niedostosowaniem. Kształtowanie umiejętności diagnozy grupy w pracy opiekuńczo-wychowawczej.

Współpraca terapeuty pedagogicznego z rodzicami i nauczycielami

Efekty uczenia się: E.1K.W3., E.1K.W4., E.1K.U3., E.1K.U4., E.1K.K1., E.1K.K2.

Sposoby komunikacji interpersonalnej: sztuka słuchania, komunikacja niewerbalna, bariery komunikacyjne, asertywność. Efektywna współpraca poprzez kontaktowanie się. Bazowe elementy służące komunikacji. Sposoby radzenia sobie z sytuacjami konfliktowymi. Postawy i zachowania rodziców utrudniające współpracę oraz sposoby ich przezwyciężania. Różnorodne formy współpracy z rodzicami. Rozwijanie potrzeby rozwoju osobistego oraz umiejętności terapeutycznych.

Problemy młodzieży i osób dorosłych z dysleksją

Efekty uczenia się: E.1K.W1., E.1K.W2., E.1K.W3., E.1K.U2., E.1K.U3., E.1K.U4., E.1K.K2.

Charakterystyka trudności edukacyjnych i społecznych występujących u młodzieży

i osób dorosłych z dysleksją. Specyfika funkcjonowania poznawczego, emocjonalnego i komunikacyjnego w kontekście zaburzeń przetwarzania językowego. Diagnoza dysleksji rozwojowej w późniejszych etapach edukacji oraz w dorosłości. Strategie wsparcia edukacyjnego i terapeutycznego dostosowane do potrzeb uczniów szkół ponadpodstawowych, studentów oraz osób dorosłych. Praca z tekstem, techniki kompensacyjne, metody usprawniania czytania i pisania. Znaczenie samoświadomości trudności i rola motywacji w procesie uczenia się. Ćwiczenia praktyczne z zakresu analizy przypadków, projektowania działań wspierających oraz współpracy z osobami dorosłymi z dysleksją w różnych kontekstach edukacyjnych i zawodowych.

Praktyka pedagogiczna i analiza przypadków w pracy z uczniem z ADHD i ASD
Efekty uczenia się: E.1K.W2., E.1K.W3., E.1K.U2., E.1K.U3., E.1K.K1., E.1K.K2.

Poznanie teoretycznych podstaw pracy pedagogicznej z uczniami z ADHD i ASD. Rozwijanie umiejętności analizy przypadków oraz diagnozowania potrzeb i możliwości uczniów z ADHD i ASD. Kształcenie kompetencji w zakresie planowania i wdrażania strategii dydaktyczno-wychowawczych z uczniami z ADHD i ASD. Doskonalenie umiejętności współpracy z rodzicami i specjalistami.

Mindfulness i regulacja stresu w pracy z trudnym zachowaniem.
Efekty uczenia się: E.1K.W3., E.1K.W4., E.1K.U3., E.1K.K1., E.1K.K2.

Trening uważności jako metoda wspierająca rozwój emocjonalno-społeczny. Inteligencja emocjonalna i kompetencje psychologiczne, społeczne i prakseologiczne. Uważność a pamięć i uczenie się. Stres, depresja i lęki. Praca nad koncentracją uwagi i zdolnością do radzenia sobie z trudnymi emocjami ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Ćwiczenie uważności.

Grupa zajęć_4 PRZYGOTOWANIE DYDAKTYCZNO-METODYCZNE W ZAKRESIE TERAPII PEDAGOGICZNEJ

Metodyka terapii pedagogicznej dzieci i młodzieży z zaburzeniami ruchowymi
Efekty uczenia się: E.2K.W2., E.2K.W3., E.2K.U2., E.2K.U3., E.2K.K1., E.2K.K3.

Uświadomienie terapeutycznych walorów wykorzystania ruchu w uczeniu się, nauczaniu i funkcjonowaniu w życiu codziennym. Znaczenie postawy ciała dla zdrowia. Zalety terapii przez ruch. Dekalog kinezyterapii. Prawidłowości w rozwijaniu ruchowym (motorycznym) dziecka. Dziecko z nieprawidłowością ruchową (pojęcie niepełnosprawności ruchowej, wieloprofilowe podejście do dziecka z niepełnosprawnego, najczęstsze schorzenia powodujące niepełnosprawność u dzieci). Zaburzenia w rozwoju ruchowym dziecka a powstawanie trudności szkolnych. Wpływ dominującego profilu mózgu na trudności w uczeniu się i zaburzenia rozwojowe. Zaburzenia rozwoju ruchowego i lateralizacji. Poznanie metod, technik i ćwiczeń ruchowych ułatwiających funkcjonowanie codzienne oraz w szkole. Zasady i sposoby pracy z dziećmi nadpobudliwymi i zahamowanymi psychoruchowo z wykorzystaniem zabaw ruchowych. Efektywność zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i wyrównawczych w kontekście rozwoju ruchowego. Poznanie ćwiczeń aktywizujących ruchowo, pobudzających wyobraźnię przestrzenno-ruchową oraz uczących empatii, wrażliwości swoich uczuć i przeżyć poprzez gest i mimikę. Prezentacja ćwiczeń na przekroczenie środkowej linii ciała, energetyzujących, rozciągających i relaksacyjnych.

Metodyka terapii pedagogicznej dzieci i młodzieży ze specyficznymi trudnościami w nauce czytania i pisanie (dysleksja, dysgrafia, dysortografia)
Efekty uczenia się: E.2K.W1., E.2K.W2., E.2K.U1., E.2K.U2., E.2K.K1., E.2K.K3., E.2K.K4.

Zasady terapii pedagogicznej (ćwiczenia korekcyjno-kompensacyjne ukierunkowane na

likwidowanie zaburzeń oraz ćwiczenia wyrównawcze, stymulujące opóźnienie w rozwoju funkcje,

a także ćwiczenia usprawniające czynności w zakresie czytania i pisanie. Ćwiczenia percepcji i pamięci wzrokowej w oparciu o konkretny materiał (obrazkowy, geometryczny) i abstrakcyjny (literowy). Ćwiczenia percepcji i pamięci słuchowej w oparciu o werbalny i niewerbalny materiał. Ćwiczenia percepcji, pamięci i koncentracji wzrokowej i słuchowej na materiale literowym z przechodzeniem stopniowo do ćwiczeń w czytaniu i pisaniu sylab, wyrazów i zdań. Ćwiczenia poprawnego czytania i pisanie mające na celu przezwyciężenie charakterystycznych błędów popełnionych przez dzieci dyslektyczne oraz ćwiczenia uwzględniające głoski specyficzne języka polskiego. Ćwiczenia w pisaniu (przepisywanie, pisanie z pamięci i ze słuchu). Omówienie i demonstracja pomocy do poszczególnych rodzajów ćwiczeń. Planowanie jednostki metodycznej zajęć korekcyjno-kompensacyjnych. Omówienie wzorcowych konspektów zajęć. Pola nauczyciela w wykrywaniu zaburzeń rozwojowych i zapobieganiu trudności w nauce.

Metodyka terapii pedagogicznej dzieci i młodzieży ze specyficznymi trudnościami w nauce matematyki (dyskalkulia)

Efekty uczenia się: E.2K.W2., E.2K.W3., E.2K.U2., E.2K.U3., E.2K.K1., E.2K.K3.

Założenia pracy terapeutycznej z dziećmi ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Poznanie istoty i rodzaju dyskalkulii, mechanizmów jej powstawania oraz symptomów dyskalkulii. Poznanie narzędzi diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się matematyki. Poznanie dobru i stosowania metod terapii pedagogicznej w pracy korekcyjno wyrównawczej z dziećmi ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Zapoznanie się z teoretycznymi i praktycznymi założeniami pracy terapeutycznej z dzieckiem przejawiającym specyficzne trudności w uczeniu się matematyki. Ukazanie metody i sposoby pracy z uczniem na zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych; metody i techniki rekonstrukcji wiadomości i umiejętności matematycznych, zasady planowania pracy terapeutycznej; sposoby doboru ćwiczeń terapeutycznych oraz matematycznych dostosowanych do psychofizycznych możliwości dziecka; zasady konstruowania scenariuszy zajęć terapeutycznych. Nabycie umiejętności praktycznej realizacji metodycznych wskazań do pracy z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki.

Metodyka terapii pedagogicznej dzieci i młodzieży z zaburzeniami emocjonalnymi i społecznymi

Efekty uczenia się: E.2K.W2., E.2K.W3., E.2K.U2., E.2K.K1., E.2K.K2., E.2K.K3., E.2K.K4.

Przyczyny i rodzaje zaburzeń emocjonalnych u dzieci. Objawy zaburzeń emocjonalnych. Konsekwencje powstawania zaburzeń emocjonalnych w środowisku szkolnym. Formy wsparcia dzieci i rodziców, działania terapeutyczne. Oddziaływania terapeutyczno wychowawcze. Organizacja procesu terapeutycznego w ramach terapii pedagogicznej. Narzędzia i kwestionariusze diagnostyczne pomocne podczas diagnozy trudności emocjonalnych.

Terapia przez sztukę

Efekty uczenia się: E2K.W2., E2K.U2., E2K.K1., E2K.K2., E2K.K3.

DRAMA: Rozumienie dramy i pojęć pokrewnych. Przegląd współczesnych teorii dramy. Różnice między dramą, psychodramą i teatrem. Zabawa i teatr jako źródła dramy – fikcja osoby, sytuacji przedmiotu. Elementy form teatralnych w dramie (skupienie, metafora, napięcie, kontrasty, symboliczne przedmioty, czas, przestrzeń, rola). Teoriopoznawcze przesłanki zastosowania dramy w edukacji, teoretycy dramy i główni popularyzatorzy metody. Cele dramy. Struktura zajęć prowadzonych metodą dramy. Etapy przygotowania dramy i podstawowe typy ról, które prowadzący może wybrać dla siebie. Techniki dramy. Drama społeczna. Improvizacja (określenie warunków

improvizacji, konflikt istotą dramy). Wykorzystanie technik dramy w treningu porozumiewania się bez przemocy.

MUZYKA: Podstawowe kierunki teoretyczne w muzykoterapii. Metody i techniki muzykoterapii pedagogicznej. Muzykoterapia aktywna (ekspresja percepcyjno-ruchowa, meloterapia, technika intencji paradoksalnej, techniki socjometryczne, techniki skierowane na komunikację - praca z instrumentarium Orffa). Muzykoterapia percepcyjna (techniki kierowania wyobraźni, technika klaryfikacji emocji, techniki relaksacyjne, wizualizacja, trening autogenny Szulca).

PLASTYKA: Prezentacja ważniejszych form pracy twórczej o walorach artystyczno-estetycznych należących do plastyki. Celem jest relaksacja, przezwyciężenie niewiary we własne siły i kompleksy u jednostek wskazujących określone dysfunkcje i niepełnosprawności. Zajęcia inspirują i kształtują określone postawy zachowań twórczych, sprzyjają łatwiejszemu rozwiązywaniu sytuacji trudnych, konfliktowych, kryzysowych oraz pomagają w rozwiązywaniu zainteresowań i zamiłowań dla potrzeb konstruktywnego spędzania czasu wolnego. Rozwój aktywności plastycznej człowieka (rozwój rysunkowy, fazy dziecięcego malowania i dziecięcej twórczości plastycznej). Znaczenie aktywności plastycznej w funkcjonowaniu małego dziecka i człowieka dorosłego. Potencjalne korzyści z wykorzystaniem terapii plastyką w rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną. Techniki plastyczne wykorzystywane w terapii (rysunek, malarstwo, rzeźba, kolaż). Rozwijanie umiejętności motorycznych poprzez zabawy plastyczne, wykorzystanie technik plastycznych w terapii ręki (dobór odpowiednich zabaw pod kątem potrzeb i możliwości uczestnika zajęć).

Grupa zajęć_5 PRAKTYKA ZAWODOWA

1) Praktyka pedagogiczna asystencka

Efekty uczenia się: C.7.W1., C.7.W2., C.7.U1., C.7.U2., C.7.K1.,

Praktyka o charakterze asystenckim; poznanie funkcjonowania placówki, stosowanych metod pracy i procedur organizacyjnych; pogłębienie znajomości specyfiki pracy dydaktyczno-wychowawczej; współdziałanie studenta z nauczycielem-opiekunem w sprawowaniu opieki nad grupą; poznawanie uczniów i wychowanków, ich sytuacji społecznej, potrzeb, zainteresowań i zdolności; analiza przy pomocy opiekuna praktyk sytuacji i zdarzeń pedagogicznych zaobserwowanych lub doświadczanych w czasie praktyk; skuteczne współdziałanie z opiekunem praktyk oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.

2) Praktyka pedagogiczna asystencko-pedagogiczna

Efekty uczenia się: E.3K.W1., E.3K.W2., E.3K.W3., E.3K.U1., E.3K.U2., E.3K.U3., E.3K.U4., E.3K.U5., E.3K.K1.

Praktyka o charakterze asystencko-pedagogicznym; poznanie funkcjonowania placówek, stosowanych metod pracy i procedur organizacyjnych; pogłębienie znajomości specyfiki pracy dydaktyczno-wychowawczej; wykorzystanie wiedzy teoretycznej zdobytej podczas studiów do realizacji zadań dydaktyczno-wychowawczych z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; współdziałanie studenta z nauczycielem-opiekunem w sprawowaniu opieki nad grupą, poznawanie uczniów i wychowanków, ich sytuacji społecznej, potrzeb, zainteresowań i zdolności, samodzielne prowadzenie działań opiekuńczo-wychowawczych; planowanie i przeprowadzenie zajęć praktycznych pod nadzorem opiekuna praktyk; podejmowanie indywidualnej pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych; analiza przy pomocy opiekuna praktyk sytuacji i zdarzeń pedagogicznych zaobserwowanych lub doświadczanych w czasie praktyk; skuteczne współdziałanie z opiekunem praktyk oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.

3) Bezpieczeństwo i higiena pracy

Wybrane zagadnienia prawnej ochrony pracy. Akty prawne dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy. Elementy ergonomii, fizjologii i higieny pracy. Zagrożenia i profilaktyka w środowisku pracy. Ocena ryzyka zawodowego - sposób na bezpieczne miejsce pracy. Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach.

Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych (wraz z przyporządkowaną im liczbą punktów ECTS)

Praktyka jest nieodłącznym elementem programu kształcenia na studiach podyplomowych w zakresie Terapii pedagogicznej i podlega obowiązkowemu zaliczeniu. W jej ramach studenci łączą wiedzę teoretyczną, zdobytą podczas zajęć dydaktycznych, z działalnością praktyczną w placówkach/instytucjach związanych merytorycznie ze specjalnością studiów podyplomowych.

Wymiar odbywania praktyk zawodowych

Praktyka pedagogiczna asystencka: 60 godzin; 4 ECTS

Praktyka pedagogiczna asystencko-pedagogiczna: 120 godzin; 6 ECTS

Warunki zaliczenia praktyk

Zaliczenie praktyki przez Opiekuna praktyki z ramienia Uczelni następuje na podstawie:

1. Przedłożenia przez studenta potwierdzenia dyrektora placówki o terminie realizacji praktyki (pieczęć i podpis w dzienniczku praktyk).
2. Przedstawienia, w formie pisemnej, pozytywnej opinii i oceny zrealizowanej praktyki w stopniu (skala 2-5) wydanej przez Opiekuna praktyki z ramienia Organizatora praktyki, zawierającej spostrzeżenia dotyczące: postawy, wiedzy, poziomu zaangażowania w wykonywaną pracę, punktualności oraz merytorycznego przygotowania studenta.
3. Terminowego przedstawienia przez studenta wymaganej dokumentacji – rzetelnie uzupełnionego dzienniczka praktyk, opinii i oceny opiekuna z ramienia Organizatora praktyk i ewentualnej pisemnej opinii studenta na temat przebytej praktyki.
4. Opiekun praktyk ze strony Uczelni dokonuje weryfikacji przedmiotowych efektów kształcenia na podstawie: dzienniczka praktyk, innych wymaganych dokumentów, oceny i opinii Opiekuna z ramienia Organizatora praktyk potwierdzającej odbycie wszystkich godzin praktyk przewidzianych w programie.

Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia

Zaliczenie, egzamin i inne sposoby weryfikacji określone są w części B sylabusu na dany rok akademicki.

Warunki ukończenia studiów podyplomowych

Zaliczenie przedmiotów objętych planem studiów.

Sposób określenia wyniku studiów podyplomowych na świadectwie ukończenia studiów podyplomowych

Na świadectwie ukończenia studiów podyplomowych wynik ukończenia studiów podyplomowych określany jest poprzez wpisanie odpowiednio oceny (zgodnie z §18 Regulaminu studiów podyplomowych Uniwersytetu w Białymstoku).